

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ¹**

**ФАКУЛЬТЕТ ГЕРМАНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ
І ПЕРЕКЛАДУ**

**Кафедра англійської філології і філософії
МОВИ**

**СИЛАБУС
вибіркової навчальної дисципліни**

«Основи дискурс-аналізу»

Спеціальність²: 035 Філологія

Спеціалізація: 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська

Освітня програма: Англійська мова і друга іноземна мова: усний і письмовий переклад у бізнес-комунікації

Рівень вищої освіти	бакалавр
Кафедра	англійської філології і філософії мови
Факультет	германської філології і перекладу
Викладач	Редька І.А., к.філол.н., доцент
Статус дисципліни³	вибіркова дисципліна професійної і практичної підготовки
Курс, семестр⁴	IV курс, 7 семестр
Обсяг дисципліни у кредитах ЄКТС / загальна кількість годин	<u>3</u> кредити ЄКТС; <u>90</u> год.
Мова викладання	англійська
Коротка анотація дисципліни (Що я вивчатиму?)	Дисципліна охоплює широке коло питань, пов'язаних зі специфікою вивчення особливостей формування і функціонування явищ дискурсу. Курс знайомить студентів із вихідними поняттями дискурсології: дискурс

¹ Поряд з логотипом КНЛУ рекомендується вставляти логотип факультету.

² Спеціальність / спеціалізація / ОП зазначаються за наявності.

³ Обрати з: а) вибіркова дисципліна професійної і практичної підготовки; б) дисципліна вільного вибору студента; в) дисципліна українознавчого спрямування.

⁴ Крім дисциплін вільного вибору студентів.

	<p>– текст – контекст, структура дискурсу, соціолінгвістичні й прагматичні типи дискурсу, дискурсивні маркери й формальні одиниці дискурсу, мовна особистість; окреслює специфіку методології дискурс-аналізу; виробленні у студентів базових умінь аналізу дискурсу.</p>
<p>Мета вивчення дисципліни <i>(Чому це цікаво й потрібно вивчати?)</i></p>	<p>Мета вивчення навчальної дисципліни «Основи дискурс-аналізу» полягає у формуванні у студентів чіткого уявлення про дискурсологію як міждисциплінарну науку, її теоретичну та методологічну бази для подальшого вироблення в них навичок розв'язання прагмалінгвістичних задач, умінь проведення критичного дискурс-аналізу із урахуванням функціонально-стилістичних характеристик дискурсу та сучасних положень когнітивної лінгвістики й теорії комунікації.</p>
<p>Результати навчання <i>(Чому я навчуся на цій дисципліні?)</i></p>	<p>Після завершення курсу студенти зможуть: 1) розуміти основні поняття дискурсології; 2) аналізувати фрагменти дискурсу різних типів; 3) реконструювати складові дискурсивного портрету; 4) використовувати отримані знання для розробки власних досліджень і застосовувати їх у професійній діяльності.</p>
<p>Компетентності⁵ <i>(Яку сукупну користь я отримаю від вивчення цієї дисципліни?)</i></p>	<p>Вивчення дисципліни «Основи дискурс-аналізу» сприятиме формуванню таких компетентностей:</p> <p><u>Знання:</u> поняття «дискурсу»; відмінності між поняттями «текст», «дискурс», «контекст»; основні типи дискурсу (політичний, медійний, науковий, художній тощо).</p> <p><u>Уміння:</u> обробляти дискурсивні дані; аналізувати структури тексту та контексту його вживання; робити синтез фрагментів дискурсу з метою формування більш широких утворень (дискурсивних полів); застосовувати дискурс-аналізу в різних сферах – аналіз медійного дискурсу (новини, соцмережі, реклама), політичного (виступи, дебати, гасла), академічний дискурс (наукові статті) тощо.</p> <p><u>Навички:</u> 1) здатність розпізнавати та інтерпретувати структуру дискурсу; 2) виявляти приховані значення, імплікації та маніпулятивні техніки у текстах; 3) аналізувати та оцінювати достовірність інформації; 4) виявляти ідеологічні</p>

⁵ Формуються у термінах знань / умінь / навичок / комунікації / автономності або в описі набутих м'яких навичок.

	<p>та соціокультурні впливи у мовленні; 5) розпізнавати маніпуляції у політичному, медійному та рекламному дискурсах</p> <p><u>Комунікація</u>: 1) вміння створювати власні тексти з урахуванням дискурсивних особливостей; 2) вміння аргументовано подавати інформацію та використовувати переконливих риторичних стратегій; 3) вміння аналізувати ефективності комунікації в різних сферах дискурсу.</p>			
<p>Види занять і їхній розподіл за годинами</p>	<p>семінарські заняття – 30 год. самостійна робота – 60 год.</p>			
<p>Тематика (змістові модулі) навчальної дисципліни</p>	<p>Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічне підґрунтя вивчення сучасного англійськомовного дискурсу. Типологія англійськомовного дискурсу. Структура дискурсу. Дискурсивні стратегії.</p>			
<p>Політика оцінювання (розподіл балів і критерії)</p>	<p>№ з/п</p>	<p>Види навчальної діяльності</p>	<p>Національна 4-бальна система</p>	<p>Критерії оцінювання</p>
	<p>1.</p>	<p>Аудиторна</p>	<p>5</p>	<p>Систематизована, творча, логічно побудована відповідь з елементами інновації; завдання виконані за інноваційним рівнем складності</p>
			<p>4</p>	<p>Продуктивна, але недостатньо вичерпна відповідь; завдання виконані за стандартним рівнем складності, можливі незначні помилки</p>
			<p>3</p>	<p>Репродуктивна відповідь; завдання виконані за репродуктивним видом складності, містять помилки</p>
			<p>2</p>	<p>Фрагментарна, неаргументована відповідь; завдання не виконані у відповідності з вимогами, допущені множинні помилки. Непідготовленість до заняття; невиконання завдань</p>

		0	Відсутність на занятті
	2 Самостійна	5	Інноваційний підхід до самостійно виконаних завдань, здатність до критико-аналітичного осмислення актуальних проблем лінгвостилістики, загальна філологічна та мовна компетентність
		4	Творче і самостійне виконання завдань, якісне володіння програмним матеріалом та його доцільне використання у виконанні завдань
		3	Виконання завдань для самостійної роботи за суттєвої допомоги з боку викладача
		2	Неглибоке, фрагментарне виконання завдань. Невиконання завдань.
		0	Відсутність самостійної роботи
Пререквізити (передумови вивчення дисципліни)	Успішне опанування курсів теоретичного та практичного спрямування: <ul style="list-style-type: none"> – вступу до мовознавства; – зіставна стилістика англійської і української мов; – зіставна лексикологія англійської і української мов; – зіставна граматики англійської і української мов. 		
Навчально-методичне й інформаційне забезпечення	Література: <u>Основні джерела:</u> 1. The Handbook of Discourse Analysis. Ed. By D. Schiffrin, D. Tannen, H.E. Hamilton. Great Britain, 2001. 2. Бацевич Ф.С. Основи комунікативної лінгвістики. К.: Академія, 2004.		

3. Дискурс як когнітивно-комунікативний феномен: колект. моногр. / занаук. ред. І. С. Шевченко. Харків: Константа, 2005.

4. Ільченко О.М. Етикет англomовного наукового дискурсу: монографія. Київ: ІВЦ "Політехніка", 2002.

5. Матисон Д. Медиа-дискурс. Аналіз медиа-текстов / Пер. с. Англ. – Х.:Изд-во «Гуманитарный Центр» (О.В. Гритчина), 2013.

6. Почепцов Г.Г. (мол.) Теорія комунікації. Київ: ВЦ "Київський університет", 1999.

7. Приходько А.М. Концепти і концептосистеми в когнітивно-дискурсивній парадигмі лінгвістики. Запоріжжя: Прем'єр, 2008.

8. Серажим К. Дискурс як соціолінгвальне явище: методологія, архітектоніка, варіативність: [на матеріалах суч. газетн. публіцистики]: монографія. Київ, 2002.

9. Тичер С., Мейер М., Водак Р., Веттер Е. Методы анализа текста и дискурса. – Х.: Изд-во «Гуманитарный центр», 2017. – 356 с.

10. Redka I. (2021). Reading critically in English: навчальний посібник. Київ. 125 с.

Форми і способи поточного та семестрового контролю

- Поточний контроль:
- 1). Участь у семінарах та обговореннях.
  - 2). Індивідуальна робота.
  - 3). Тестові завдання, МКР.
  - 4). Проектна робота
- Семестровий контроль:
Залік

Затверджено на засіданні кафедри англійської філології і філософії мови, протокол № 1 від «01» серпня 2024 р.

Завідувач кафедри

Ізотова Н.П.